

REFORMÁTUS

Újság

Gyülekezeti tájékoztató

2009. november

XVI. évf. 11. szám

Húsz év múltán...

Forradalmakra emlékszik a felvidéki magyarság október és november folyamán. Egy 53 évvel ezelőtti véres forradalomra és szabadságharcra, amelyben egy megszállt és kifosztott ország népe mutatta meg a világnak szabadságvágyát, bátorságát a történelem egyik legvérengzőbb diktatúrájával fordulva szembe. De emlékezünk egy 20 évvel ezelőtti „bársonyos”-nak mondott forradalomra is, amely szabadságot, demokráciát, független igazságszolgáltatást, emberi méltóságot, s múlttal való leszámolást ígérte.

Valamikor alapiskolásként olvastam Jókai Mór nagyszerű novelláját, amelyben egy gyerek gyilkosság szemtanújává lesz, s amikor a bíróság előtt rámutat a gyilkosra, az megfenyegeti, hogy szabadulása után megöli. A gyermek húsz éven keresztül készül arra, hogy megvédje magát a majdan szabaduló bűnöstől, de amikor az bekopogtat ajtaján, akkor egy összetört, szánalmas koldust lát maga előtt, akinek csak kéregetni van ereje.

Húsz évvel ezelőtt vártuk, hogy valóra válik az a nagyszerűnek és vonzónak látott világ, amilyennek a Nyugat láttatta magát. Bizony mi is úgy jártunk, mint a „Húsz év múlva” című novella hőse. Ez a demokrácia nagyon is megviseltnek látszik, néha még szánakozunk is rajta.

Vegyük csak sorra az ígéreteket!

Szabadság. Az 53 évvel ezelőtti forradalomban életüket követelt a véres harc, majd a menekülők százezrei fordítottak hátat hazájuknak. A húsz évvel ezelőtti első napok, hetek mámorában százezrek ruccantak át az addig átjárhatatlannak tűnő határokon, hogy legalább megtapasztalják, valóban megszűnt a bezártság. Még talán egy kávéra is jutott a keleti fizetésből Nyugaton. Falvaink fiataljainak jó része többé - kevésbé „szabadon” ment el a kontinens nyugatibb országaiba, „csak” a

megélhetési lehetőség hiánya kényszerített erre tíz-, vagy talán százezreket. Szabadon utazhatjuk be a világot, igaz nem mi, akik minimálbéren, vagy attól egy, kétszáz Euróval többől kell megéljünk. Szabadon utazhatnak az ügyeskedő privatizőrök, gátlástalan törtetők, köpönyegforgató politikusok, akik minden választáskor mindenkinek mindent megígérnek, de csak önmaguknak tett ígéreteiket teljesítik maradéktalanul.

Szabad szólni, de azért a „Szólj igazat, betörök a fejed!” közmondást mindenkinek ajánlom figyelmébe. Szabad a sajtó, és szabadon lehet a sajtóban lejártni a vétkelenekeket, s magasztalni az arra méltatlanokat, ha azok fizetőképesek.

Demokrácia. Jó érzésű ember undorodva fordul el attól, amit egy községi választáson tapasztalható. Szavazatvásárlás, hamisítás, törvénytelenségek mind-mind beletartoznak demokráciánk „kelléktárába”. S mindig van elegendő számú választó a gyűlölködők, részeges sötét alakok megválasztásához. Mert ilyen lelkületűek vagyunk.

Igazságszolgáltatás. Egy beszélgetés alkalmával egy bírónő maga tanácsolta, kerüljem a bíróságot, hisz ez évekig tartó procedúrát jelent, s kevés is elég ahhoz, hogy a nyilvánvaló igazság elbukjon. Többszörös gyilkosokat engednek szabadon „eljárési hiba” miatt. S olvashattunk már olyanokról is, akik jó pénzért vállalják mások büntetésének letöltését.

Emberi méltóság. Nehezen lehet ott emberi méltóságról beszélni, ahol bűnbandák arcátlanul garázdálkodhatnak. Ahol idős embereket rabolnak ki, vagy akár gyilkolnak meg már csekély értékekért is. Milyen emberi méltóság az, ahol egy élőlésködő csoport telepszik rá falvakra, városrészekre, kihasználva minden szociális előnyt, jogi hézagot, s ha lelepleződnek üzelmei azonnal elnyomásról és faji megkülönböztetésről panaszkodik. Pedig Pál apostol írja (s nem Lenin elvtárs): „aki nem akar dolgozni, az ne is egyék!” (2 Thessz. 3,10)

A múlttal való leszámolás kérdésében eljutottunk odáig, hogy kommunista funkcionáriusok és gyerekeik vonják kérdőre a valamikori „eszmei” ellenfeleiket, így téve teljessé a szocializmus idején megkezdett leszámolást, s ebben, az események mögé nem látó tömeg, sokszor „lelkesen” segédkezik, gondolván, hogy igazságtételtől van szó. De megvan erre lehetőség azért is, mert sok sikeres „üzletember” múltját megvizsgálva láthatjuk, hogy jó időben voltak jó helyen. Azaz a szocializmusban párt-titkárok, az átmeneti időben „magánosítók”, korunkban pedig már milliomos-milliárdos vállalkozók.

Elcsüggesztő lenne ez a helyzet, hisz nagyszerű eszmék, emberi célok válnak így megcsúfolt, önző módon elorzott torzozóvá. A Szentírást olvasó keresztényen azonban nem eszmékben, eszmei célokban él, hanem hitből és kegyelemben. Nem egy folyton javuló világban gondolkodik, amelyik „egyre

biztosabb” alapokon áll, hanem az új teremtésben, amelyben a Gonosznak már nem lesz ereje.

Pál apostol erről így ír a 2Timótheus 2,19-ben: Az Isten által vetett szilárd alap azonban megáll, amelynek a pecsétje ez: „ Ismeri az Úr az övéit, és hagyja el a gonoszt mindenki, aki az Úr nevét vallja!”. Timótheus Efézusban hirdeti az evangéliumot, abban a városban, ahol a pogány bálványimádásnak erős központja volt. A több mint 200.000-es gazdag és romlott város az

„efézusi Diána” templomával megingathatatlan erősségnek számított. Az apostolon keresztül azonban Isten nyilvánvalóvá teszi szilárd alap az, amit Ő vetett meg. Efézus ma rom, földregések háborúk maradványa. Isten kegyelmes akaratóból megélhettük, hogy egy önmagát legyőzhetetlennek és „örök időkre” valónak hirdető rendszer kártyavárként omlott össze úgy, hogy sem hadi gépezete, sem több milliós hadserege nem tudta megmenteni. Bár hívó keresztyénként látjuk az „új” rend

visszásságait, szenvedjük nyomorúságait, de tesszük ezt, mint akik tudják, hogy hitünknek szilárd alapja van. Szolgálatunk sem bizonytalan, mert Urunk ismeri az övéit. Őt nem lehet megtéveszteni sem köpönyegforgatással, sem alakoskodással. Ezért mi abban a felelőségteljes küldetésben járunk, hogy mindenek előtt nekünk, akik az Úr nevét valljuk, kell elhagynunk a gonoszt, hogy ebben a gyarló világban az eljövendő új teremtésnek legyünk zsengei.

Csoma László

SZERETETNAPTÁR 2010

Naptárunkban olvasható

- Fazekas László püspök igei köszöntése valamint egyházi életünk legfontosabb teendőit összefoglaló írása
- Esperesi beszámoló a Pozsonyi, Komáromi, Barsi, Gömöri és Abaúji Egyházmegyékből
- Gyülekezeti beszámoló a 2009-ben végzett szolgálatokról hét magyarajkú egyházmegyénkből
- Gyerekoldalak
- Ige minden napra a Magyar Református Egyház közös kalauza szerint

A felvidéki reformátusság mindennapi szolgálatát tesszük egymás számára ismertté, hogy épüljünk egymás hite által. Szerkesztőségünk ezt igyekszik szolgálni a 16. évfolyam megjelentetésével is. A naptárakat december elsejétől postázzuk.

Ára 4 Euro

A Református Újság

Isten kegyelméből a 17. évfolyamába lép 2010-ben. Igyekszünk gyülekezeti életéről, valamint a világ reformátusságáról havonként, szerény lehetőségeink szerint, képet adni. Lapunk megjelenését Olvasóink ragaszkodása teszi lehetővé. Bízunk a Mindenható megtartó kegyelmében, hogy Önök előfizetve lapunkat továbbra is lehetővé teszik a Református Újság megjelenését. A következő évben a Református Újság éves előfizetése 4,50 Euro.

Köszönettel, a Szerkesztőség nevében

Csoma László

„Jézushoz jöjjetek”

című új kiadványunk azokat az imádságokat tartalmazza, amelyeket kisgyermekként, de a református keresztyénként is lelki épülésünket szolgálják. Mindemellett református hitvallásunk alaptételei, Arany ABC és hitvalló versek segítik a keresztyén élet mindennapjait. Áldott ajándék gyermekeknek és fiataloknak egyaránt és segít fiatal szülőket gyermekeikkel imádkozni

Ára 3,50 Euro

Kiadványainkat megrendelhetik a Lelkészi Hivatalokban és Szerkesztőségünk címén: Református Lelkészi Hivatal, 076 74 Drahnov-Deregyň 216. E-mail: csomalaszlo@centrum.sk

B I B L I A O L V A S Ó

u e z é r f a n a l

1.	K.	Jób 31,24-34
2.	Sz.	Jób 31,35-40
3.	Cs.	Jób 32
4.	P.	Jób 33, 1-22
5.	Sz.	Jób 33,23-33
6.	V.	Jób 34, 1-15
7.	H.	Jób 34,16-37
8.	K.	Jób 35
9.	Sz.	Jób 36, 1-15
10.	Cs.	Jób 36,16-33
11.	P.	Jób 37
12.	Sz.	Jób 38, 1-15
13.	V.	Jób 38,16-41
14.	H.	Jób 39
15.	K.	Jób 40, 1-14
16.	Sz.	Jób 40,15-32
17.	Cs.	Jób 41
18.	P.	Jób 42, 1-6
19.	Sz.	Jób 42, 7-17
20.	V.	Énekek 1
21.	H.	ÉnEn 2
22.	K.	ÉnEn 3
23.	Sz.	ÉnEn 4
24.	Cs.	ÉnEn 5
25.	P.	ÉnEn 6
26.	Sz.	ÉnEn 7
27.	V.	ÉnEn 8
28.	H.	Jónás 1
29.	K.	Jón 2
30.	Sz.	Jón 3
31.	Cs.	Jón 4

D E C E M B E R

Róma 8,31-39
Róma 9, 1-5
Róma 9, 6-13
Róma 9,14-18
Róma 9,19-24
Róma 9,25-33
Róma 10, 1-5
Róma 10, 6-13
Róma 10,14-21
Róma 11, 1-6
Róma 11, 7-10
Róma 11,11-16
Róma 11,17-24
Róma 11,25-32
Róma 11,33-36
Róma 12, 1-2
Róma 12, 3-8
Róma 12, 9-21
Róma 13, 1-7
Róma 13, 8-10
Róma 13,11-14
Róma 14, 1-4
Róma 14, 5-12
Róma 14,13-18
Róma 14,19-23
Róma 15, 1-13
Róma 15,14-24
Róma 15,25-33
Róma 16, 1-10
Róma 16,11-20
Róma 16,21-27

VILÁGOLDAL

Hitről hívőknek

Gyorsjelentés: A „református Európa” vezetői Wuppertalban tanácskoznak (2009-10-09)

(Wuppertal) – 19 európai református egyház vezetői tartanak találkozót október 8-9-én a wuppertali teológiai központban. Bölcskei Gusztáv református püspök nyitotta meg a tanácskozást, melyen a Református Világszövetség Európai Területi Szervezetének a képviselői vesznek részt. A csaknem 35 egyházi vezető két évente találkozik. A mostani ülés házigazdája a Németországi Református Szövetség – olvashatjuk abban a tudósításban, amit Jörg Schmidt lelkész, a Református Szövetség főtitkára írt internetes testvérlelapunk, a reformiert-info.de nyitó oldalán. Ebben az évben a tanácskozás fő témája a globalizáció világméretű következményeinek kritikus vizsgálata. A világ más részein, kontinensein élő reformátusokkal az európai reformátusokat egyfajta „szövetség az igazságosságért” kapcsolja össze. Miként valósítják meg az egyes egyházak ezt a szövetséget, milyen tartalommal, projektekkel töltik meg, ez is részét képezi a megbeszéléseknek, mint ahogyan az is, milyen tapasztalataik vannak a kisebbségi helyzetben élő egyházaknak, hiszen a legtöbb református egyház a maga nemzeti keretei között kisebbségi sorban él. Csak Svájcban, Hollandiában, Magyarországon és részben Németországban vannak nagyobb református egyházak, illetve területek. A német reformátusokat ezen az alkalmon többek között Jann Schmidt egyházelnök és a „Szeminárium a pásztori képzésért” nevű intézet igazgatója, s egyben a szövetség elnöke, D. Peter Bukowski képviseli. Csütörtök este a szervező Református Szövetség ünnepélyes fogadást adott, melyen vendégként megjelent a Rajnai Protestáns Egyház képviselőjében Nikolaus Schneider egyházi előljáró is. Európa területén összesen 39 református egyház él, ezekben mintegy 15 millió református hívő gyakorolja vallását. Az európai területi bizottságot az ülések közti időszakban ötfős elnökség reprezentálja Dr. Bölcskei Gusztáv püspök vezetésével. Németországból Kerstin Koch a grémium tagja, a Lippei Tartományi Egyházból, aki a pénztárosi feladatokat látja el. (reformiert-info.de – 2009-10-08-09 – dr. békefy

Kína: bestseller a Biblia (2009-10-09)

(Nanking) – Kedvelt könyvvé vált Kínában a Biblia. A könyvesboltokban illusztrált bibliai történeteket árúsítanak kínaiul és angolul, csak a teljes Biblia hiányzik. A kínai bibliák nyomtatásáért a nankingi Amity Alapítvány bibliai nyomdája a felelős. Itt 1988-ban 500 000 példányt nyomtattak ki, a világ mára legnagyobb biblianyomdája tíz millió példányt termel évente. Ez az egész világon évente kinyomtatott Bibliának az egyharmad mennyisége. (epd.de – 2009-10-07 – dr. békefy-röhrig klaudia –

Válságban a keresztyén misszió? (2009-10-12)

(Hermannsburg) – Válságban van a keresztyén misszió? Ezt a kérdést vetette fel a hermannsburgi missziói szeminárium korábbi vezetője, Wolfgang Günther október 10-én azon a missziói napon, amit a Lutheránus Misszió (ELM) tartott az észak-német Celle melletti kisvárosban. Szerinte a világ különböző kontinenseiről indult missziói szervezetek között a nyugat-európai szervezetek kifejezetten a válság jeleit mutatják. De ennek a válságnak világméretben nem érződnek a jelei. Csak a fülöp-szigeteki missziói mozgalom jövőre 200 000 misszionárius kibocsátását tervezi. Háziasszonyok, eladók, taxisok, betegápolók, építészek lesznek, akik nem hagyományos stílusban gyakorolják majd missziói tevékenységüket. Günther szerint a globalizáció korában a misszió földrajzi behatárolásától el kell köszönni. A misszió egyre inkább a gyülekezetek ügye lesz. A misszió munkáját, amit az ELM igazgatónöje, Martina Helmer-Pham Xuan koordinál, nagymértékű támogatásban részesíti három tartományi egyház: a braunschweigi, a hannoveri és a schauburg-lippei hívő közösség. (idea.de – 2009-10-12 – dr. békefy

95 tétel az evolúcióelmélet ellen (2009-10-13)

Vagy az emberi fantázia terméke a Teremtő Isten, vagy a fejlődéselmélet az emberi gondolkodás legnagyobb tévedése. A „95 tétel a fejlődéselmélet ellen – Tudományos kritika a naturalista világméretűről” c. kiadvány szerzői ez utóbbiról vannak meggyőződve. A könyv, illetve egy rövidített füzet nem véletlenül jelent meg a reformáció hónapjában, emlékeztetve Luther Márton híres 95 tételére, ami az egész 16. századi reformáció kiváltója lett. A könyv, illetve a füzet kiadója a CLV, azaz a Keresztyén Irodalomterjesztő Kiadó. A szerzők között nyolc

elkötelezett személy neve található, akik a ProGenesis = A teremtésért nevű mozgalom tagjai. A szerzők közül legismertebb a braunschweigi Szövetségi Fizikai-Technikai Hivatal nyugalmazott professzora, Werner Gitt. A szerzők érveiket nyolc kategóriában adják elő: a biológiától a geológián át a kozmológiáig és a filozófiai kérdésvetésekre. (pro-medienmagazin.de - 2009-10-13 - dr. békefy -

Sylvester Stallone a keresztyén hit terjesztője (2009-10-20)

A híres filmsztár és színész a keresztyén hit elkötelezettje. Szerinte nincs köztes út: vagy Istennel, vagy nélküle. De mindig újjá tudsz születni! – nyilatkozta a 63 éves sztár. A Keresztyén Küzdősportok Egyesületének honlapján mondta el gondolatait a született new yorki színész, aki szerint arról van szó, hogy az életben Krisztust kell követni, s nem magányos farkas módjára kell küzdenünk. Egy kerekasztal beszélgetés során, amit Stallone lelkészekkel folytatott, elmondta: Amikor csak templomba megyek, amikor a Jézus Krisztusba vetett hit vonzásának átadom magam, hallgatom Igéit és engedem, hogy kézen fogva vezessen, lehullik rólam mindenféle külső-belső nyomás. Szerinte nagyon fontos, hogy a keresztyének gyülekezetekhez tartozzanak, és a hitüket gyakorolják. A keresztyén alapok nagyon fontosak, ezáltal kapom meg életem értelmét, a szeretetreméltóság értelmét, az adás, odaadás értelmét, a korrektség értelmét, s tudok ellenállni olyan dolgoknak, amikkel naponta bombáz a filmipar: az irigységnek, a kapzsiságnak, a féltékenységnek és az elkeseredésnek. A Biblia Stallone számára a hit, az igazságosság és a győzelem könyve. Jézus akkora erőt ad, amivel mindvégig meg lehet állni, s meg lehet maradni a legnehezebb helyzetekben is. A beszélgetések során több fontos Igét is megemlített a sztár, különösen sokat jelent neki az Efézus 6,12, a 2Timotheus 4,8, és a 2Korinthus 5,17. (livenet.ch - 2009-10-19 - dr. békefy)

Teológiai útkeresés – nemzetközi konferenciát tartanak Prágában (2009-10-16)

„1989...EXODUS...2009. 20 évvel az európai totalitárius rendszerek összeomlása után” címen nemzetközi konferenciát rendeznek 2009. október 14-18. között Prágában és Cseh Testvérek Egyházának konferenciaközpontjában, Herlíkovicében, a vendéglátó egyház, a Német Evangéliumi Egyházak (EKD) és a Bajor Evangélikus Egyház közös szervezésében. Az egykori szocialista utódállamok protestáns egyházainak küldöttei valamint német, svájci és holland delegátusok az 1989 előtti egyházi élet és teológiai munka kritikai vizsgálata mellett a múltra való emlékezés és a teológiai útkeresés aktuális kérdéseire keresik a választ. Megállapításra került, hogy a totalitárius rendszerek elnyomásának évtizedeiben kialakult egyházi gyakorlatot és teológiai tudományművelést nem lehet csak az állambiztonsági szervekkel való együttműködés, a túlélés taktikáinak és a rendszer-konform teológizálásnak már megszokott kliséi alapján értékelni. Valamennyi egyházban fellelhető s kritikai teológiai gondolkodásnak olyan öröksége, amely lehet egykor hallgatásra volt ítélve, nem kaphatott sajtónyilvánosságot, de ma segíti a történelmi értékelést és a tájékozódást.

A Totalitárius Rendszerek Tanulmányozásának Intézetében (Institute for the Study of Totalitarian Regimes) betekintést nyertek a résztvevők a múltfeltárás munkafolyamatába: a 2007-ben a cseh parlament által felállított intézet teljesen nyilvánosan működik, kutatók és magánemberek egyaránt igényelhetik a dokumentumokba való betekintést. Erre az a megoldás és felismerés vezette a döntéshozókat, hogy a manipulálható félinformációktól jobb a teljes nyilvánosság. Ezt követően a résztvevők Jakub Trojan (Prága), Fazakas Sándor (Debrecen) és Martin Stöhr (Németország) professzorok előadásai, valamint a német, lengyel, cseh és szlovák egyházak tapasztalatainak ismertetése alapján vizsgálják a múltra való emlékezés kérdéskörét. A konferencia szombaton a prágai (a keletnémet menekülteknek 1989-ben oltalmat adó) német nagykövetségen szimpóziummal folytatódik, majd vasárnap ünnepi istentisztelettel zárul a Cseh Testvérek Egyházának prágai templomában. Prof. Dr. Fazakas Sándor, a Debreceni Református Hittudományi Egyetem rektora

Nemcsak kenyérrel él az ember

Olvasandó: Jeremiás próféta könyve 37. része

Az előző rész magyarázatából tudjuk, hogy most Báruk emlékiratait olvassuk, melyek a 45. részig tartanak. De ha változik is a „tudósító” személye, mindjárt az elején arra gondolhatunk, hogy ő sem tulajdonít fontosságot annak, hogy időrendi sorrendet kövessen írásaiban. Az itt olvasott rész eseményei ugyanis mintegy 17 esztendővel később történtek, mint az, amiről a 36. fejezetben olvastunk. Pontosabban a Jub. kommentárt idézve: „Míg a 36. részben a Kr. előtti 605–604. esztendőben vagyunk, addig a 37. fejezet már Sedékiás

uralkodásának utolsó idejébe, az 588–87-es ostrom napjaiba visz el bennünket”. (Cidkijjá = Sedékiás, mint azt már az előzőkből tudjuk, -32, 33. rész-). Ha Isten kijelentéseinek állandóan időszerű volta felől közelítjük meg ezt a számunkra zavaróan ható, időrendet nem követő tudósítási formát, akkor könnyebben tudunk napirendre térni felette. De emberi természetünkből következik, hogy szeretnénk megtudni, miért nem az idő szerint rendszerezve mondja el az átélt eseményeket a tudósító. Hiszen úgy könnyebben megjegyez-

hetnénk, jobban megérthetnénk azokat. Mint később látni fogjuk, Báruk tudósítására a továbbiakban nem jellemző az időben való ugrás, mert sorban beszéli el az eseményeket. Csak itt vezet be írását egy régebbi történettel. Mégpedig feltehetően azért, mert neki is fontos szerep jutott benne, ahogyan azt az előző fejezetben olvashattuk. Talán az is célja, hogy így hitelesítse azt, amit Jeremiásról mondani akar. Másrészt az sem kerülheti el figyelmünket, hogy mint korábban, úgy most is Jeremiás élete komoly veszélyben forog. (Lásd a 36. részt: - Jeremiást és Bárukot „elrejtette az ÚR”). Ilyenkor ösztönösen törekszik az ember jelet hagyni, emléket állítani magának, jobb esetben annak a megbecsültnek, akiről úgy érezzük, életével ezt kérdelemelte. (Gondoljunk a Halottak napjára, márvány síremlékekre, emlékművekre...). Bárukot, a tanítványt ilyen igyekezet is vezethette emlékiratai megírása idején. Számunkra viszont most az a fontos, hogy aprólékosabban követhetjük belőle Jeremiás sorsát. Először azonban arra kell figyelniünk, akinek Isten után a legnagyobb része volt Jeremiás sorsának alakulásában.

Cidkijá = Sedekias királyról Báruk rögtön elmondja, hogy Nebukadneccar tette meg Júda királynak. E tényből nemcsak az következtethető ki, hogy a királynak minden tekintetben a Babilonnal való jó viszony megtartása lett volna érdekében, hanem az is, hogy Nebukadneccar sem akarta mindenáron elpusztítani Jeruzsálemet. A rendszeres adóból több haszna származott volna, mint a lerombolt városból. Emberileg nézve és az érdekek alapján közelítve meg a pillanatnyi helyzetet, úgy látszik, kevés az esélye annak, hogy Jeremiás próféciája beteljesedjen. (Tegyük hozzá, ő maga sem szeretné, hiszen nagyon szereti népét)! De Isten már eldöntötte ezt. S mi itt is meggyőződhetünk, hogy kinek az akarata valósul meg... Gondolkodhatunk, van-e értelme szembe szállni az Ő akaratával?! Hogy milyen semmi hozzá képest az, amit mi tervezünk.

A király jellemzése Báruk részéről rövid és egyértelmű. Nem hallgat sem Istenre, sem emberre. A maga által helyesnek vélt irányba akart haladni. Ez pedig a legveszélyesebb út. Mert ilyen irány nincsen. A II. Királyok könyve 24:18-tól a 25:7-ig 10 vers van írva uralkodásáról. Pedig az 11 évig tartott. Vajon miért nem írnak róla többet? Mert önmaga bölcsességétől eltelev Jeruzsálem vesztét okozta? Talán azért is. De az is szerepet játszhat itt, hogy valóban nem tett semmi érdemlegeset. Csak próbálkozott mindennel, de semmit nem vitt végig. Jól jellemzi a 21. részben olvasható kérdése, amelyet követi által tesz fel Jeremiásnak: „Kérdezd meg ügyünkben az URat, mert Nebukadneccar, Babilónia királya háborút indított ellenünk! Vajon tesz-e velünk csodát az ÚR úgy, mint máskor, és elvonul-e ez tőlünk?” (Jer. 21:2) Úgy fogalmazza meg a kérdést, mintha neki semmi része nem volna abban, hogy kitört a háború. Pedig éppen azért jön Nebukadneccar, mert csalódik az ellene szövetséges megbízott uralkodóban. De ha már itt van a baj, tegyen csodát az ÚR. Mert ha nem, rá hárítható a felelősség. Később, a 34: 1-7-ben Jeremiás visz üzenetet a királynak. De nem veszi komolyan, nem értékeli eléggé Isten kegyelmes ajánlatát. Sőt, később esküszögővé válik Jeruzsálem vezetőivel ő is. De talán még mielőtt a rabszolgák felszabadítását visszavonták volna, kerülhetett sor arra, amit Báruk itt elmond a király követeiről, akik a király nevében kérik fel Jeremiást közbenjáró ima mondására. Mert az ostromló sereg nagyobb része elvonult ugyan, de a király már tudja, jobb volna, ha az

ÚR többé nem hozná őket vissza. A válasz egyértelmű, Istent nem lehet közbenjáró imával egy embernek befolyásolni, ha a feltétele az, hogy az egész ország térjen meg bűneiből.

De mégsem ez a válasz juttatja börtönbe Jeremiást. Ahogy már szó volt róla, az ostromlók elvonultak egy időre Jeruzsálem környékéről, hogy ha kell, Hofra fáraó felmentő seregével megütközzenek. Ekkor akar a próféta rokonai hívására szülőföldjére látogatni. De a Benjámín-kapunál letartóztatta őt az őrség parancsnoka Jériás = Jirijjá ezzel a váddal: „te a káldeusokhoz szököl”. Habár a próféta hirdette (lásd 21.r.), hogy aki meg akar menekülni a pusztulástól, az a káldeusokhoz menekülve életet kap az Úrtól, de maga ezt nem akarta megtenni, mert erre személyes parancsot nem adott neki az ÚR. Meg aztán nem is nagyon volt kinek megadnia magát akkoriban. Tehát a vád hamis volt. A vádló személyére nézve Báruk elmondja, hogy az Hananjá unokája. S valószínű, azért mondja el, mert tudja, Hananjá azonos a 28. részben már szereplő prófétával, aki akkor hamis próféciát mondvá szembe szállt Jeremiással. A vád hamis, az indíték a harag. A vezetők (a védelmet vezető parancsnokok is lehetek) nem kíváncsiak Jeremiás védekezésére. Megverik és bebörtönzik. Abban reménykednek, hogy elhallgattatják a város elesét hirdető prófétát. A Jónátán kancellár háza pincéjébe, az ott lévő víztárolására használt üres ciszternába zárják – reménységük szerint hosszú időre.

Amikor a király megtudja ezt, titokban kihoztatja a prófétát, hogy megkérdezze, nincs-e üzenete számára az Úrnak, másrészt, hogy meghallgassa a próféta védekezését. Javára írhatjuk, hogy bár szabadon bocsátani nem meri, de börtönének helyszínéül a börtön udvarát szabja meg. A napi egy kenyér kiutalása „amíg csak el nem fogy a kenyér a városban” jelenti azt, hogy Jeremiásnak nem kell éheznie a fogságban, de azt is, hogy mitől fél a király az ellenségénél is jobban. Ha elhúzódó ostrom vár Jeruzsálemre, nem lesz elég enivaló a városban maradt embereknek. A királynak ezért is el kellett volna szánnia magát az ÚR parancsainak követésére. De határozatlan, döntésre képtelen uralkodó volt. Nem bízott senkiben, végül önmagában is csalatkozott.

Ima: Mindenható szent Isten, mennyei Atyánk a Jézus Krisztus által! Hálás szívvel köszönöm a magam és szeretteim életében megtapasztalt gondviselő, irgalmas szeretet, amelyben vezetsz minket naponként. Áldalak és magasztallak, hogy Fiadban megváltót, oltalmazó útmutatót adtál nekünk, gyarló, esendő embereknek. Köszönöm, hogy református vallásom szerint Igéd tanítását naponként olvashatom, szívemben hordozhatom. Add Szentlelked erejét, hogy dicsőségedet hirdesse egyházunk minden tagja szavaival és tetteivel egyaránt. Köszönjük, hogy még tart a kegyelmi idő, hogy még nem vontad meg tőlünk a megtérés áldott lehetőségét. De emlékeztess Fiad által arra is, hogy addig kell jóra igyekeznünk és munkálkodnunk, amíg nappal van, mert ha eljön az éjszaka, senki sem munkálkodhat. Ints, hogy lássuk, életünket midig kész megostromolni az ősi ellenség hada, s csak Krisztus vezetésével állhatunk ellen a gonosznak, lehet reményünk a győzelemre. Segíts hát minket, hogy ne kárhozzat, elbukás legyen életünk vége, hanem országodba való boldog bemenetel. Győzedelmes Uramért, Krisztusért kérlek hallgass meg, s tarts meg kegyelmedben szeretteimmel, közel és távolvalókkal egyetemben! Ámen.

- id. f.-

GYÜLEKEZETEINK életéből

Egyházi kirándulás Hollandiába

Mindenható Istenünk segédelmével 2009. júniusában egyházi látogatásra indultunk holland református testvéreinkhez. A rimaszécsi és zádorházi református gyülekezet női ének-kara lelkésznőjük, Orémus Ilona, a harmaci református gyülekezet női ének-kara Szőke Zsuzsanna lelkésznő vezetésével indult e kirándulásra.

Indulás előtt Orémus Ilona lelkésznőnk Isten segítségét kérte utunkra. Mi kissé félve és szorongva indultunk a hosszú útra. Különös érzés fogott el, amikor országhatárokhöz érve sehol sem igazoltattak bennünket.

Szerencsésen megérkeztünk Nunspeet városába.

Énekkarunk

Hollandia egyik jellegzetessége

Nagy szeretettel fogadtak bennünket, és lelkésznő vezetőnket kedves ismerősként üdvözölték. A kölcsönös üdvözlések után vacsorával kínáltak, és családoknál helyeztek el éjszakai szállásra. A következő napon, kipihenve az utazás fáradalmait, részt vettünk az ő istentiszteletükön, amely nagyon megragadott bennünket. Meggyőződünk az ő hitéletük nagyságáról és erősségéről. Az istentisztelet keretében a mi női énekkarunk szép egyházi énekkel lépett föl.

Megmutatták nekünk városuk nevezetességeit. Mindenütt rend és tisztaság uralkodott, sok virág és zöld növény volt. Megnéztük a homoksivatagot, amely egy domb tetején található. Több kilométer hosszú, és úgy ragyog a Nap fényében, mintha aranyzemcsékkel volna meghintve.

A nunspeeti homoksivatag

Utunk következő állomása Giethorn, a vízre épült város volt, amit Észak Velencéjének is neveznek. Csatornarendszer van kiépítve, melyen nagy fedett csónakok közlekednek. A turisták ezzel járhatják be a várost, mely tele van szebbnél szebb villákkal és nyaralókkal.

Giethorn

Vendéglátóink is elkísértek utunkra, és az autóbushoz visszatérve örömmel fogadtak. Visszautaztunk szállásadóinkhoz, ahol megható búcsúzkodás következett. Megköszönve a vendégszeretetüket hálátelt szívvel indultunk kirándulásunk következő állomására Zeewolde városába.

Templomukba vezettek bennünket, mindannyiunkat kedvesen fogadtak. Ez a modern, amerikai típusú templom számunkra nagyon érdekes és szokatlan volt. Középső részén volt a szószék, amelyből a lelkész Isten igéjét hirdeti. Mellette volt egy kis színpad, itt lépett föl ismét a női énekkarunk, majd a zeewoldei férfikórus. Filmvetítéssel gazdagították az esti programot, amely az embertársaink iránti szeretetről szólt. Végül pedig itt, a templom egyik részében, terített asztalok

vártak bennünket, és finom vacsorával kínáltak. Ezt követően elkísértek új közös szállásunkra, mi pedig vidám beszélgetések után nyugovóra térünk. A következő nap a közös imádkozás után elindultunk Hollandia gyönyörű fővárosába, Amszterdamba.

Az Északi-tenger

Utazásunk közben kis kitérővel megnéztük a tengert, ami ketté van választva több méter magas autóúttal. Autóbushoz kiszállva elcsodálkoztunk a szép látványon. Lementünk a parton, kezünket és lábunkat a tenger vizébe mártottuk. Tovább is elidőztünk volna a tengernél, gyönyörködve az úszkáló hattyúkban és sirályokban, utunk célja azonban Amszterdam volt.

Szöveg: Jéney Sarolta, presbíter

Kép: Győry Adrienn

folytatás a következő számban

Az Abaúj-Tornai Egyházmegye II. Kórustalálkozója

Október 18-án került sor az Abaúj-Tornai Egyházmegye II. Kórustalálkozására Kassa egyik városrészében, a Sacca-buzinkai református templomban. A házigazda Szabó Krisztián, a Sacca-buzinkai vegyes ajkú gyülekezet lelkipásztora volt.

Igét Orémus Zoltán esperes hirdetett, melynek alapigéje az énekléshez kapcsolódik. "Éjféltájban Pál és Szilász imádkozott, és énekkel magasztalta az Istent. A foglyok pedig hallgatták őket. Ekkor hirtelen nagy földrengés támadt, úgyhogy megrendültek a börtön alapjai, egyszerre megnyílt minden ajtó, és mindegyikükről lehulltak a bilincsek." (Apostolok Cselekedetei 16:25-26.).

A találkozón négy kórus vendégszerepelt. A kőrösi, a nagyszalánci és a rozsnyói női kar ill. a kassai gyülekezet vegyeskara. A rendezvény szeretetvendégséggel zárult.

Felvidék Ma, Balassa Zoltán

A Sacca-buzinkai református templom (Fotó: Dr. Urbán Károly)

VIII. GÖMÖRI EGYHÁZMEGYEI KÓRUSTALÁLKOZÓ

Nagy várakozással készültek a Gömöri Református Egyházmegye kórusai a VIII. kórustalálkozóra, mely a **Rimaszombati Református templomban, 2009. szeptember 20-án** délután 15:00 órákor került megrendezésre.

Feledi Tanítók kórusa

Ez ünnepi alkalmon **Géresi Róbert püspök** helyettes hirdette Isten ígését, majd **Nagy Ákos Róbert** esperes köszöntése hangzott el.

Géresi Róbert püspök helyettes úr ígehirdetés közben

Kórustalálkozónkra **18 kórus jelentkezett**, és **17 kórus** fel is lépett 2-2 énekszámmal. A fellépő kórusok a következők voltak:

Rimaszombati Kvartett

Serly Kamarakórus

a Gömöri Lelkészek Énekkara

a Tompa Mihály Ref.Gimnázium Kórusa

- **Rimaszombati Blaha Lujza Vegyeskórus**
- **a Tompa Mihály Református Gimnázium Kórusa**
- **a Rimaszécsi Tanítók Kamarakórusa**
- **Tornaljai Gyülekezeti Kórus**
- **Kövecsesi Vegyeskar**
- **Zádorháza-rimaszécsi Női Énekkar**

emléklapok, ajándékok átadása

Simonyi Bárka Ökumenikus Kórus

- Vály-völgyi Énekkar
- Rimaszombati Kwartett
- Hanvai Református Férfikórus
- Feledi Tanítók Kórusa
- Harmaci Női Énekkar
- a Hanvai Református Gyülekezet Női Kórusa

Gömörhorkai Női Énekkar

Hanvai Ref.Gyülekezet Női Kórusa

- Gömörhorkai Női Énekkar
- Simonyi Bárka Ökumenikus Kórus
- Nagybalogi Szivárvány Kórus
- Serly Kamarakórus
- A Gömöri Lelkészek Énekkara

Harmaci Női Énekkar

A kórusok énekes szolgálata mellett, **Lévay Marek Adrien** orgonajátékával örvendeztette meg alkalmi gyülekezetünket, kinek előadásában a 42.zsoltár feldolgozását, valamint J.S.Bach D-moll toccatát és fúgát /finálé/ hallgathattuk.

Ezt követően **Lévay Tibor karnagy** vezényletével zendült fel közös énekként, a templomot betöltő ünnepi közösség ajkán a *Soli Deo Gloria* című kánon, mellyel Kálvin

Hanvai Református Férfikórus

János emléke előtt tisztelgett a gömöri reformátusság.

A kórusok fellépése után került sor az ajándékok átadására, majd **Süll Kinga egyházzenesz** köszöntötte a résztvevőket.

Nagybalogi Szivárvány Kórus

Az együttlét és ismerkedés szeretetvendégséggel folytatódott, ahol megtudhattuk, hogy jövőre, ha Isten éltet, újra találkozhatunk, hiszen a IX. kórustalálkozó megszervezését és a házigazda szerepét felvállalta a Losonci Református Gyülekezet.

Köszönet illeti a Rimaszombati Református Gyülekezetet, hogy vállalták ezen nagyszabású rendezvény megszervezését és hogy oly odaadó házigazdái voltak egyházmegyei alkalmunknak.

Rimaszombati Blaha Lujza Vegyeskórus

Hálát kell adnunk Istennek, ki úgy vezet és vezette egyházmegyeink gyülekezeteinek életét, hogy a fellépő kórusok és résztvevők száma évről évre emelkedik.

Soli Deo Gloria! Egyedül Istené a dicsőség!

Nagy Andrea

Az ágcsernyői református nőszövetség életéből

Isten kegyelméből és jóvoltából idén ünnepelhettük fennállásunk 10. évfordulóját. Nem volt könnyű és zökkenőmentes a kezdet. Minden kezdet nehéz, de ha a hit párosul a cselekedetekkel, akkor velünk van az Isten, mert látja tenni akarásunkat és szolgálatkészségünket. Januárban tartottuk meg a szokásos évzáró gyűlésünket, ahol mérlegeltük az előző évi munkánkat, határozati javaslatokat hoztuk, minek alapján fogunk dolgozni az idei évben. Tagsági illetékeinket rendeztük még

januárban, 30 tagunk van, és a meglévő hazai kasszánkat jótékonyági estek rendezésével töltjük fel.

Adventi várakozás címen óvodás kortól nagymamás korig verseket, egyházi dallamokat zenei kísérettel, ökumenikus jelleggel, terített asztalnál, asszonyaink finom süteményei és frissen főzött, jó illatú és -ízű teát felszolgálva éljük át a karácsony előtti adventi időszak varázsát. Meghittségben, szeretetben, immár harmadizben.

Februárban megrendeztük a KONSZAB-ot (Korosztály Nélküli Szépasszonyok Bálját). Minden házba bekopogtatunk, hívogattuk erre az alkalomra az ünnepelni akarókat. Annyira jól sikerült ez az együttlét, hogy reggeli hat órakeret hagytuk el a báltermet, és fél kilenckor bár „pislákolva”, templomban voltunk az istentiszteleten. A bált Tarr Ivett lelkésznő nyitotta meg, majd egy szavaltat következett egy nagymama előadásában. Az első számú tánc, a „Szeressük egymást, gyerekek”, hölgyválasszal kezdődött. Soltész Lívia, a Cserfaág karvezetője énekelt az Adonisz zenekar kíséretében. Kis műsorral is kedveskedtünk, népi táncruhában 24-64 éves szépasszonyok ropták a táncot. Szponzoraink a 15 díjat tízéves évfordulónk ajándékozták. Első díjuk egy bárány volt, amit a nyertes felajánlott az óvodások, iskolások és a nőszövetség tagjainak gulyáspartijára, amit szeptember 5-én került sor a helyi futballpályán. Részt vettünk az országos nőszövetségi választáson, Deregnőn, majd a Zempléni Egyházmegyei Tisztújító Közgyűlésen, Perbenyikben. Augusztus 30-án

kirándultunk a Bereg megyei Csarodán istentiszteleten vettünk részt, 45 személlyel. Óvodások, kisiskolások, konfirmandusok is voltak velünk, akik verscsokorral és énekkel szolgáltak az Úr asztalánál. Meglátogattuk a faluházat is, ahol fiataljaink ugyancsak rácsodálkoztak a gyönyörű, általuk még nem ismert régiségekre, és a himzett párnákra, terítőkre. Utunkat Tákos községében folytattuk, itt a templom történetét egy idős nőtestvér ismertette. Mária Terézia idején nem volt engedélyezve a református templomépítés, így a falubeliek a tiszai homok és agyag keverékét használták fel az építésre. A templomot műemléknek nyilvánították néhány éve. Az Úr asztala felett aratási koszorú volt elhelyezve, új kenyérré volt úrvacsoraosztás. A fiataloknak nagyon tetszett a csodálatosan megfont aratási koszorú. A Tisza-parton egypár tiszai dallamot énekeltünk el, majd sietve folytattuk utunkat a kiskvárdai gyógyfürdőbe. Kellemes élményekkel telt el a nap.

Végül hadd említsem meg a hittanvizsgát, melyet minden évben szeretetvendégség kísér. A nőszövetség felvállalta eze-

10 éves az ágcsernyői nőszövetség a bál megnyitóján Tarr Ivett lelkésznő beszédet mond

ket az alkalmakat és sütemények, tea várta a szülőket, nagyszülőket is, közösen megünnepelve ezt a szép napot.

Kálvin-év lévén, szeretnénk megünnepelni a reformáció napját, egybekötve a reformátor életéről és munkásságáról szóló előadással. Adventkor a Magyar Betlehemes bemutatását tervezzük.

Minden egyes alkalomért nem a miénk, hanem egyedül Istené a dicsőség!

Orosz Enikő, a helyi nőszövetség elnöknője

A JÓ PÁSZTOR HÁZA

adakozás

Világ Világossága, Református

Alapítvány Paks 175 000 Ft

Motorostalálkozó 995 Euro és 318 870 Ft

Király Viktor, Királyhelme 50 Euro

Mindazok életére Isten áldását kérjük, akik adományaikkal eddig is hozzájárultak ahhoz, hogy minél közelebb jussunk célunk eléréséhez.

Bankszámla számunk: 055 20 44 933 / 0900

SLSP, a.s..pob.Král.Chlmeč
Címünk: Dobrý Pastier Příbeník n.o.,
Kostolná 216/3, 07651 Příbeník

“Az alapra falak, a falakra örzők”

A „Jó pásztor Perbenyik” nonprofit szervezet 2004-es megalakulásával, Szabóné Kozár Éva református lelkipásztor álma valósulhatott meg. Szeretett volna létrehozni egy család típusú gyerekotthon ill. árvaházat, segítséget nyújtva ez által mindazon árva, elhagyott gyerekeknek, akik otthon nélkül, árván nőnek fel. Keleti régiókban ez lett volna az első ilyen jellegű, nem állami intézmény, amely a maga közösségi szellemével keresztyén személyiségek formálásához tudott volna hozzájárulni.

Sajnos, az eredeti tervek megvalósítása akadályokba ütközött. A szervezetnek anyagi ill. elsősorban a gazdasági válság miatt hivatalos engedélyek megszerzése terén adódtak gondjai, ami miatt elkerülhetetlen volt a terveken módosítani – így anyaotthon és kríziscentrum létesülhet az illetékes hivatal jóváhagyásával, mindazon anyák és gyerekek részére akik családon belüli erőszak, bántalmazás és szociális helyzetükből kifolyólag segítségre szorulnak. A kríziscentrum pedig a hirtelen elárvult, vagy elhagyott gyerekek részére nyújt majd otthont. A gazdasági válság megszűntével szeretnénk visszatérni eredeti elképzelésünkhöz, ha Isten is úgy akarja és megsegít.

A szervezet eddigi működéséhez szükséges anyagi fedezetet különböző pályázatok útján, magán személyek hozzájárulásaiból, a gyülekezetek, nőszövetségek adományaiból, gyűjtésekből, segélyszervezetek támogatásaiból, sokak adójuk 2%-os felajánlásából sikerült összegyűjteni. Külön szeretném megemlíteni azt a Bújdosó Janó /MO/ és a Felvidéki Farkasok által szervezett motoros segélytúrát, amely kapcsán immáron másodízben látogattak el csapatunkkal községünkbe, hogy segítséget nyújtsanak és személyesen hozzák el adományaitkat. Tavaly csaknem 80.000 Sk-t, idén = 995 eurót és 318.870 Huf-t gyűjtöttek, amellyel nagyban hozzájárultak anyagilag és erkölcsileg is ahhoz, hogy idén 2009 májusában a szervezetnek megvásárolható 26555 euróért Perbenyik község területén egy ingatlant. Ezúton is szeretnénk megköszönni mindazoknak, akik támogattak minket, és bármilyen módon hozzájárultak eddigi munkánkhoz, ami még koránt sem fejeződött be! Szeretnénk a megvásárolt házat a legmegfelelőbbben és a jelenlegi jogszabályok alapján felújítani. A jelenlegi gazdasági helyzetet figyelembe véve bátorkodunk további anyagi támogatást kérni szeretettel. Bízunk abban, hogy a hit a szíveket megnyitó erő jele is, amit az árva, elhagyott gyermekek és nehéz szociális helyzetben lévő anyák otthonára ajánlanak fel. Isten gazdag áldása kísérje a jószívű adakozók életét.

Bizva áldozatkészségükben, várjuk mindenki szíves segítségét.

A Jó Pásztor nonprofit szervezet nevében:
Testvéri szeretettel:

*Szabóné Kozár Éva ref. lelkész
2009. október 19.*

Gyülekezeti kirándulás – Királyhelmece

A királyhelmecei református egyházunk lelkészei évről évre meghirdetik a hívek számára a nyári kikapcsolódást biztosító kirándulás lehetőségét. Boldogan jelentkeztünk, hisz az elmúlt három évben is sok örömben volt részünk általuk.

Ezúttal „Gömör-megyébe” látogattunk el. A Betléri Múzeum-kastélyt mint nemzeti örökségünk büszkeségét néztük meg. Ez a kastély a 15. században épült, a krasznahorkai várhoz tartozott, Andrássyék tulajdonában. A II. világháború után államosították, és a nemzeti örökség részévé nyilvánították. Termeinek megtekintésével megismerhettük magyarságunk történelmi kincsének egy szeletét. Berendezése a régi idők 17-18. századi uralkodóinak képmását, berendezését, ruházódását, életmódját, harci eszközeit tárta elénk. A kastély könyvtárában 15 ezer kötet könyv van. Itt van elhelyezve Krasznahorka várából sok történelmi emléktárgy.

A résztvevők számára felejthetetlen élmény volt a domicai cseppkőbarlang megtekintése, amely a szilicei – fennsík gyomrában található. A szlovák karszt-hegységben 400 méterrel a tengerszint alatt emlékké lett az emberiség számára ez a csodálatos képződmény, Pelsőctől keletre, a magyar határ mellett. Két bejárata van, s a magyarországi Barandla-barlanggal kapcsolódik össze, kb. 25 kilométernyi hosszúságban. Csodálatos cseppkövei elbűvölték a látogatókat. A barlangban fennmaradtak az ősember életmódját ábrázoló, igazoló eszközei is. A barlangkutatók most is folytatják a feltárásokat, melyet először 1926-ban jegyez a történelem.

Kirándulásunk további helyszíne három református templom volt. Első utunk a csécsi református templomba vezetett, amely a 14. század elején épült román kori stílusban, gótikus ablakkal. A templom javítása közben, a vakolat alatt felfedeztek olyan falfestményeket, amelyek a Szentírásban leírt történeteit ábrázolják, mint például: Mária híradása Jézus születéséről, Heródes király kegyetlensége, Jézus Egyiptomba való menekülése, továbbá a tanítványok, a virágvasárnapi bevonulás, Pilátus előtt való elítéltetése, az utolsó vacsora képe, Jézus Krisztus keresztre feszítése és feltámadása. A további falakon idézetek olvasható a Szentírásból, mint a mi templomunkban is.

A szilicei fennsík alatt, a Sajó völgyében található a borzovai templom, huszita padokkal, festett kazettás mennyezetével, amely 1780-ban készült, freskói maradványaival. Első énekeskönyve 1842-ből maradt fenn. A lelkész ismertette a régi templom történetét, Dénes György egykori lelkész munkáját. Szívet melengető érzés volt hallgatni, s kérem az Urat, hogy segítse továbbra is e nemes küzdelem munkáját.

Ellátogattunk az árpád-kori településre is, Berzétére, amely a roznányi járásban terül el. Történelmi múltra tekinthet vissza ez a község, 1243-tól tartják számon a feljegyzések. A templomot középkorból származó várfal veszi körül. Az 1528-1600-as évek feljegyzései alapján román kori ablakai vannak, a templom belseje pedig barokk-kori. Gótikus kápolna is hozzá lett építve, mely alatt feltehetően egy altemplom rejtőzik, ez a következő kutatásoknak a tárgya lesz. 1770-ben kriptát építettek mellé, a Máriássy uralkodók és Erdélyi János tanító kislánya földi maradványait őrzik az ősi falak. A templom egyik nevezetessége a szószéken látható Életfa. E templom falát is az Istenhez való fohászkodás díszíti: „Az Úr az én őriző pásztorom”.

Akik az Úrban bíznak, azok nem fáradnak el, nem csalatkoznak. Segítse az Úr e gyülekezetet, és annak lelkészét szolgálatuk végzésében, mely Isten házában megóvása, az általuk épített család típusú árvaházuk fenntartása.

Hazatérve elmondhattuk, hogy a látottak mindnyájunkban szép emlékeket hagytak.

Szerdi Matild, Királyhelmece

Jókor – jó helyen!

„Előtted a küzdés –előtted a pálya,
Az erőtlen csügged, az erős megállja!
Tudod, mi az erő? – az erő akarat,
Mely előbb vagy utóbb, de borostyánt arat.”

(Arany János)

Igen – ez a mottónk, mert az utolsó pillanatban és itt, a gömői végeken 2001-ben alakult egy énekelni szerető és vágyó csoport, amely mára, hála Istennek, a mi viszonyainkhoz mérten, ügyes kis énekkarrá fejlődött.

Nehéz volt a születés, de végül sikerült – mert az erő akarat, és itt ez az utolsó betűig igaz. Sokak összefogása kellett, hogy életre keljen, és mindig jobban erősödjön az évek során. Egy olyan faluban, mint Gömörhorka, nem egyszerű dolog 13 hatvanas vagy inkább a hetven felé tartó asszonyt összehozni

és rábírní a rendszeres, fegyelmezett és komoly próbákra és éneklésre. Az énekkar a gömörhorkai református gyülekezet kórusa. Szinte hihetetlen, hogy a krónikánk már egy sor olyan rendezvényről beszél, ahol felléptünk, sikerrel: a községünkben, a környéken, Magyarországon, és minden alkalommal

résztevői vagyunk a gömői egyházmegye kórustalálkozóinak, amit minden évben másutt tartanak. Ez éven szeptember 20-án Rimaszombatban találkozhatunk a többi kórossal.

Előző karmesterünk Tömöl Gabriella, jelenlegi karmesterünk az elismert és tisztelt Máté László vezetésével ez év májusában, az önkormányzat támogatásával, megméretetett a tudásunk, és kiadtunk egy CD-lemezt, „Isten szívében megpihenve” címmel. Ez a lemez egy próbálkozás, de egy hiányt pótló kezdeményezés is egyben, amely felhasználható különböző egyházi alkalmakkor (temetés). Próbálkozásunk elsősorban segítségként kíván szolgálatára lenni a gyülekezetek számára (érdeklődés esetén, a lelkészi hivatalokban rendelhető meg, 7 euró az ára).

Munkánk és eredményeink elismeréseként a helyi önkormányzat a fellépések költségeit és a fellépésekhez használható blúzokat ajándékozott csoportunknak, amiért ezúton is köszönetet mondunk, és nagyra értékeljük a támogatásukat.

Isten áldását kérjük minden támogatónkra, és sok erőt, kitartást lelkészünk és karmesterünk áldozatos munkájára.

Soli Deo Gloria

Nagy Béláné, az énekkar egyik alapítója

Alakuló Egyházmegyei Nőszövetségi Közgyűlés – Szádalmáson

Ünnepélyes alkalomra került sor, 2009. október 11-én vasárnap délután a szádalmási református templomban, az Abaúj-Tornai Egyházmegye Református Nőszövetségének alakuló közgyűlésére.

A közgyűlés Fülöp Angéla országos elnök igehirdetésével vette kezdetét az 1. Tim 5:17-20 és az 1. Tim 1:12 alapján, melyben kiemelte az asszonytestvérek fontos feladatát és szolgálatát a gyülekezetekben. Ezt követően a helyi lelképásztor köszöntötte az egybegyűlteket. Az ünnepi köszöntés után Györky Szilvia országos titkár hivatalosan megnyitotta az alakuló közgyűlést, melyen 51 alkotó tag jelent meg. A megjelent tornagörgői, kassai, nagyidai és szádalmási alapszervezetek elnöknői beszámoltak a nőtestvérek munkájáról a gyülekezetekben. Öröm volt hallgatni a bizonyágtételeket, amelyekben kirajzolódott a gyülekezetek idősei és gyermekei között végzett hűséges, odaadó és sokrétű szolgálat, amelyre minden időben nagy szükség van.

A helyi gyülekezet énekkarának szolgálatát követte a választások eredményének meghirdetése, mely alapján az **Abaúj-Tornai Egyházmegye Ref. Nőszövetségének vezetősége:**

Elnök: ifj. Hranó Mihályné
Alelnök: Orémus Zoltánné
Titkár: Bodonné Kún Irén
Pénztáros: Ivanics Anikó
Számvevők: Máté Angéla
Perhács Gyöngyike

A megválasztott vezetőséget **Orémus Zoltán** esperes Igével köszönti, imádságban Isten áldását kérve munkájukra és szolgálatukra. Ezen az ünnepélyes alkalmon jelen volt: **Nt. Szabó Krisztián** nagyidai lelképásztor.

A Nőszövetség himnusza és Nemzeti Imádság eléneklése után a gyülekezeti teremben szeretetvendégség várta a közelről és távolról érkezett asszonytestvéreket.

Varga Zoltán

Kálvin-ünnepség Királyhelmeceen

A Kálvin-emlékév keretén belül a Zempléni Egyházmegyében, ill. a Királyhelmecei Református Egyházközségben is megemlékeztek a neves reformátor születésének 500. jubileuma alkalmából. Az október 16-18. között megtartott programokon sokféle megközelítésben lehetett hallani Kálvin Jánosról, életéről, szolgálatáról.

Október 16-án a Zempléni Református Egyházmegye lelkészeinek tartott Kálvin gyülekezetépítése címmel előadást Lieuwe Boonstra lelkész, valamint Klaas Gunnink történész Hollandiából. Az előadás után komoly párbeszéd alakult ki a messziről érkezett vendégek és a helyi lelkészek között. Nyilvánvaló volt, hogy vannak különbségek a felvidéki és a hollandiai lehetőségek között, amik a két különböző múltból, különböző háttérből adódnak, azonban abban egyetértettek a jelenlévők, hogy a gyülekezetépítés, a közösségformálás, a Krisztusra mutató ma is ugyan olyan fontos, mint Kálvin idejében. Bár a beszélgetés elhúzódott, sok kérdés nyitva maradt, amikre a válaszokat valószínűleg a lelképásztoroknak saját maguknak kell megválaszolniuk, azonban a továbbgondolás, az elhangzottak szíveikben és elméikben történő tovább érlelődése még inkább hasznossá teszi ezt a lelkészértekezletet.

Október 17-én, szombaton már az említett egyházmegye presbiterein és gyülekezeti tagjain kívül a szomszédos, Ungi Egyházmegye híveit is várták a szervezők a királyhelmecei református templomba. Ez alkalommal az volt a szervezők elsődleges célja, hogy a oly sokszor kálvinista címet viselő reformátusok többet tudjanak reformátorukról, jobban megismerjék Kálvin Jánost. A délutáni alkalmon Dr. Kádár Ferenc, sátoraljátű-helyi lelképásztor, a Sárospataki Református Teológiai Akadémia rektora hirdette az ígét. Ezt követően Nt. Molnár Elemér, esperes köszöntötte az egybegyűlteket, majd átadta a szót Dr. Tökécki László történésznek, a Dunamelléki Református Egyházkerület főgondnokának, aki Kálvin, népegyház, hitvalló egyház címmel tartott egy mindenkit magával ragadó, reformátusságában megerősítő előadást. A második előadást a Sárospataki Református Teológiai Akadémia tanára, Dr. Füst-Molnár Szilveszter tartotta Kálvin tanainak időszerűségéről. Ez utóbbi témában elhangzó, nagy odafigyelést igénylő előadás

után nagyon jó volt hallgatni Kis Gergely Márton citerával és kobozzal kísért énekeit, melyek főleg a reformáció korából származó istenes énekek voltak. A Népművészet Ifjú Mestere címet viselő tiszaladányi lelképásztor még egy, a gyülekezet által kevésbé ismert énekeskönyvi énekre is megtanította a jelenlévőket, mely éneket ugyancsak kobozzal kísért. Az alkalom szeretetvendégséggel zárult, melyen a jelenlévők elbeszélgettek, ismerkedtek, örültek egymásnak.

A megemlékezés harmadik napján, október 18-án leginkább a királyhelmecei gyülekezet örvendhetett, hiszen Isten kegyelméből a délelőtti istentisztelet keretén belül leleplezhette Ferenc György szobrászművész alkotását, Kálvin János kőből készült szobrát a templomkertben. Ezen a napon, a hálaadó istentiszteleten Ft. Géresi Róbert, a Szlovákiai Református Keresztyén Egyház püspökhelyettese hirdette az ígét. A sokakat megerősítő igehirdetés után Szimkó Balázs szavalta el Baja Mihály Ki volt Kálvin János? című versét. Ezt követően e sorok írója számolt be a Kálvin-szobor állítás tervéről, örömeiről és nehézségeiről, az alkotás elkészítésének anyagi forrásairól, melyek közül külön kiemelte a magyarországi Oktatási és Kulturális Minisztériumot, valamint a KOINONIA jótékonyági alapot, melyek jelentős anyagi segítséget nyújtottak ahhoz, hogy a maga nemében Felvidéken egyedülálló Kálvin szobor elkészülhessen. Nt. Molnár István rövid összefoglalása után Dr. Csepregi András, a magyarországi

gi Oktatási és Kulturális Minisztérium Egyházi Kapcsolatok Titkárságának a vezetője szolt a jelenlévőkhez, majd Kálvin életének két momentumát megragadva buzdította őket, és a páli ígével biztatta a gyülekezetet, miszerint nem félelemnek lelkét adott nekünk az Isten; hanem erőnek és szeretetnek és józanságnak lelkét. /2Tim 1,7/.

Mindezek után a gyülekezet kivonult a templomból, s a templomkertben megállva elénekelt a 90. zoltár első versét, miután Michalák Szimona elszavalta Lampérth Géza Kálvin című versét. Ezt követően a gyülekezet gondnokai leleplezték a nagyon szépre sikeredett Kálvin szobrot. Nt. Molnár Elemér, esperes rövid beszéde után az Úrhoz fohászzkodott és megállította a gyülekezetet, majd szeretetvendégségre invitálta őket a gyülekezeti házba.

Istennek legyen hála reformátorunk születésének jubileuma alkalmából szép alkalmat élhetett meg a királyhelmecei, ill. bodrogközi reformátusság. Én bízom abban, hogy ez emlékezésünk nem volt hiábavaló, s hogy nem csupán egy régen élt történelmi személyként fogják ezt követően emlegetni Kálvin Jánost, hanem olyan egyéniségként, Isten választott edényeként, aki tanaiban ma is ott él szívünkben, gyülekezeinkben, református egyházunkban. Olyan jó lenne, ha kálvinista büszkeségünk mellett, a reformátori, kálvini alapelvek is ott lennének életünkben, s vallanánk, megélnénk, hogy egyedül hit által, egyedül a Szentírás, egyedül kegyelemből, egyedül Krisztus által, s egyedül Istené a dicsőség. Ez utóbbit, az elkészült szobor talapzatára is felírt mondatot valljuk e Kálvin ünnepséggel kapcsolatban is, mert valóban egyes egyedül Istené legyen a dicsőség mindezért.

Felvidék Ma, Molnár István

Harangszentelés – Abarán

Az abarai református gyülekezet életében 2009. szeptember 27-e olyan nap volt, amire méltán emlékeznek majd fiatalok és idősek egyaránt. Ezen a vasárnapon a gyülekezet hálaadó istentiszteletre sereglett össze, hogy új nagyharangja felszentelésén – együtt örvendezzen Isten áldó, megsegítő kegyelmének. A nagyharangunk közel egy esztendeje megrepedt és elveszítette szépen

szóló hangját, azért lett szükség egy új harangra, amit erre az alkalomra el is készített: Gombos Miklós, aranykoszorús mester.

Endre János mérnök, gyülekezetünk gondnoka, egyben az Ungi egyházmegye gondnoka is a templom aijájában elhelyezett harang körül üdvözölte a híveket és a megjelent püspököket, lelkipásztorokat és meghívott vendégeket. Röviden összefoglalta a régi harang történetét és hogyan került sor ennek az új harangnak a készítésére – egyben felkérte a püspök urat, áldja és szentelje meg az abarai gyülekezet harangját. Ezt követően a feldíszített új harang méltó helyére került a templom tornyába a kis harang mellé, annak a helyére, ami 1957-ben készült és azóta hívogatta a híveket az Úr házába. A zsúfolásig megtelt templomban Mártha Géza az Ungi e.m. esperes-lelkésze olvasott igét, és imában mondott köszönetet, hogy megsegítette az Úr a gyülekezetet és örvendezésre szólít, amikor új harangot szentel az Ő tiszteletére.

Fazekas László püspök úr pedig a Mózes IV. könyve 10. r. 1-10 versei alapján szólt az ünneplő hívekhez és kifejtette, hogy már Izrael fiai is kürtöket használtak arra, hogy különböző alkalmakkor más és más módon fújva a kürtöt – hívja, figyelmeztesse népét, harcra, menekülésre, ünnepszentelésre – minduntalan másképpen fújva meg azokat. Ma ezt a szerepet töltik be a harangok. Ezért a templomaink tornyában, 1-2 és több harang is lakik gyülekezetenként változóan. Amikor a harang szól, az Úr szava szól – elsíratja

a halottat, öröme kondul a vigasság idején – hívogat az ige hallgatására. Az ünnepi istentiszteleten két szavaltat is elhangzott – a templom előtt Hallér Viktória a templomban pedig Erdélyi Nóra szavaltatát hallhattuk a harangszóról és a harang avatásáról. A gyülekezet női énekara két énekszámmal szolgált, orgonán kísérte Kovács Aladár, zene-pedagógus. Hranyó Mihály – helyi lelkipásztor, a gyülekezet történetéről ismertette azokat az eseményeket, amik a haranggal kapcsolatosak. A gyülekezet megalakulásán túl a templom építését, az első harangok történetét. Azt ugyanis, hogy két alkalommal is harang nélkül maradt a gyülekezet, amikor háborús célokra vitték el őket, de a hívek áldozatkészsége újra harangot öntetett.

Ennek az új harangnak a készítése akkor érintette a gyülekezetet, amikor egy új gyülekezeti ház befejezésén fáradozik, ami még nem kis megterhelés lesz a hívek számára. Csak most is, mint annyiszor máskor az „Úr mindent oly szépen intézett...” hogy a nem kevés anyagiakat, amikbe a harang került – össze tudta adni. Így történt, hogy a harangöntés költségeit a gyülekezet adománya mellett legnagyobb részben Csatlós László – mezőgazdasági vállalkozó (aki egyben presbiter is) az abarai úrbéres erdőgazdák, valamint a helyi önkormányzat (elnöke Csuri Árpád polgármester, szintén presbiter) – jelentős adományaiból állta a gyülekezet.

Ezt követően Dr. Erdélyi Géza – nyugalmazott püspök szólt a gyülekezethez. Szólt, mint faluja, temploma népéhez és az abarai haranghoz fűződő emlékeit idézve – hallgattuk, milyen jelentőséggel bír egy falu, egy közösség életében egy-egy harang elvesztése, vagy annak szava hallgatása. Köszönjük Istennek, hogy új haranggal ajándékozott meg, amivel nem szűnik meg továbbra sem hívogatni bennünket az Ő igéjéhez. Az istentisztelet végén – megszólalt az új harang és végig kísérte a gyülekezet kivonulását a templomból. A gyülekezet meghívott vendégeit terített asztaloknál vendégelte meg a helyi kulturházban. Ezáltal a gyülekezet története egy újabb dátummal gazdagodott – 2009. szeptember 27. – Harangszentelés. Mindezekért Istené legyen a dicsőség.

Hranyó Mihályné

Bacska -

Megemlékezés

A Bacskai Református Egyházközség számára 2009 ősze a hálás emlékezés ideje. Szeptember 13-án éppen 380 éve történt *Miskolci Csulyak István* akkori zempléni esperes vizitációja, amelyről készült feljegyzés egyben a gyülekezet létének legkorábbi írásos említése.

A kései utódok ma is számon tartják elődeik munkáját, végzett szolgálatát. A szép évfordulóra emlékezve, a Szülőföld Alap támogatásával, megújulhatott templomunk bejárata. Az elkészített új ajtó immár boltíves lett, megnyitva a bejárat néhány évtizede befalazott felső harmadát.

Hálát adva a kegyelmes Isten történelmi időkön át megtartó szeretetéről, Istentiszteletünkön az Úr igéje a jó pásztort példázatából való igeveres alapján hirdettetett: *Bizony, bizony, mondom néktek: én vagyok a juhok ajtaja. (Jn 10, 7)* A lehetőségért, az elvégzett munkáért egyedül Istené a dicsőség!

Kendi Csaba

A Kárpát-medence Reformátussága

Tízéves a Partiumi Keresztény Egyetem (2009-10-08)

Ünnepélyes keretek között kezdődött meg a 2009-2010-es egyetemi tanév Románia első akkreditált magyar felsőoktatási intézményében, a nagyváradi Partiumi Keresztény Egyetemen. A hallgatók és tanáraik, valamint számos egyházi, politikai és közéleti személyiség jelenlétében a váradújvárosi templomban tartották meg a tanévnyitót az elmúlt hétvégén, ahol Csúry István, a Királyhágómelléki Református Egyházkerület megbízott püspöke hirdette Istennek ígétjét.

A templomi tanévnyitó ünnepséget megelőzően a Partiumi Keresztény Egyetem (PKE) Bartók termében sajtótájékoztatót tartott Tőkés László, európai parlamenti képviselő, a PKE elnöke, János-Szatmári Szabolcs egyetemi kancellár, Horváth Gizella rektor és Hermán M. János, a Sulyok István Teológiai Tudományok Intézete vezetője, egyetemi lelkész.

Tőkés László röviden felelevenítette a PKE történetét. Idén 90 éve annak, hogy 1919-ben megszüntették a Ferenc József Egyetemet, 50 éve szüntették be a Bolyai Egyetemet, ugyanakkor a rendszerváltás 20. évfordulóján tíz éves a PKE, és majd húsz éves lenne a PKE elődje, a Sulyok István Főiskola, amely 1990-ben alakult, akkor még levelező tagozatokkal. '91-ben nappali tagozaton indult el a szociális munkás, a német nyelv és a jogtudomány képzés. 1998-ban a nagyváradi református püspöki palotában megtartott ökumenikus nagygyűlésen kimondták az önálló erdélyi magyar egyetem létrehozásának fontosságát. A Pro Universitate Partium Alapítványt 1999-ben hozták létre, ugyanazon év szeptember 20-án kimondták a PKE létrehozását, október 1-jén pedig bejelentették a megalapítását.

Tőkés László kiemelte, az évfordulót nem köthetjük egyetlen naphoz, ugyanis az egyetem létrehozása egy folyamat volt, és most is folyamatokban kell gondolkodnunk. Az egyetemalapítást a Magyar Országgyűlés is támogatta - e nélkül a Királyhágómelléki Református Egyházkerület belebukott volna a vállalkozásba. 2004-ben már elkezdődött az akkreditációs folyamat, s ez 2008-ra ért véget. A volt Királyhágómelléki püspök azt is elmondta, hogy a soron következő román-magyar közös kormányülés napirendjén szerepel az egyházi felsőoktatási intézmények támogatása is.

Horváth Gizella, a PKE rektora tudatta, idén 384 első éves hallgató kezdte meg az évet, ez pedig tízszázalékos gyarapodást jelent a tavaly beiratkozottakhoz képest. A Reggeli Újság kérdésére a rektor asszony elmondta, a magiszteri képzésen részt vevőkkel együtt közel ezer hallgatója van a felsőoktatási intézménynek.

János-Szatmári Szabolcs kancellár arról számolt be, hogy a PKE - karöltve más határ menti felsőoktatási intézményekkel - nyolc pályázatot adott le különböző európai uniós támogatások elnyerése végett, ebből hét projektjük sikeresnek bizonyult, a nyolcadik pedig az elbírálás második fordulójában van. A fő probléma azonban az, hogy a projektek, amelyekre pályáztak és nyertek, utófinanszírozottak, ezért mintegy százezer eurót kell előteremteniük a pályázati előfinanszírozáshoz. (forrás: Reggeli Újság)

Múltunk képei...

A szalóci Református elemi népiskola tanulói. 80 évvel ezelőtt működő iskola volt Szalócon. Jelenleg csak egésznapi Óvoda van üzemeltetve.

A képen látható tanulók közül Isten kegyelméből még négyen élnek:

első ülő sorban:

jobbról a második: **özv. Juhász Pálné született Zsúdel Ilona** Rosznyón él
jobbról a harmadik: **özv. Tömöl Dezsőné született Gyenes Valéria** Losoncon él

jobbról a hatodik - a táblával: **Hořánková Alžběta született Smolík** Prágában él

balról a negyedik: **özv. Hank Gyuláné született Tömöl Gizella** Szalócon él - tiszteletbeli presbiter, több éven keresztül 1995-ig presbiter

Borzy Bálint

A Református Tanulmányi Központ hírei

Tanulmányi kirándulás Kárpátalján

Munkács nevének említése minden magyar számára egyet jelent Zrínyi Iлона hősi ellenállásával. A Latorca partján magasló vár nagy benyomást tesz mindnyájunkra. A helyreállított milleneumi turul szobor vigyázón néz le a ma már nagy többségben nem magyarul beszélő város lakosaira. Talán maga sem érti mi történt itt, hogyan lett a pár évtizede magyar többségű városból ukrán? Vezetőnk fontos tényekről beszél.

Kazinczy emléktábla a munkácsi várban

A XX. Század első évtizedeiben ötven százalék fölötti magyarság létszámmal bíró városban majdnem 50% volt az izraelita felekezetűek aránya, akiknek többsége magyarnak vallotta magát. Ezt az 1944-ben meginduló deportálásokkal sikerült szinte nulla százalékra csökkenteni. Folytatásként a bevonuló szovjet hadsereg elhurcolta a keresztyén magyarok jelentős hányadát, s a szovjet évtizedek alatti tömeges ukrán-orosz betelepülők immár döntő többségben meghatározzák a város nemzetiségi arányait. Nemeskürty István „Önfia vágta sebé” című kötete jut eszembe valamint az ösztövétségi figyelmeztetés, aki az Úr népének ellenségévé lesz,

Munkács vára

önmagára hoz pusztulást. A nagyszerű vár lassan teljesen megújul. A négy védelmi vonala lehetővé tette, hogy Zrínyi Iлона sikeresen védje a túlerőben levő császári csapatok ellen. De börtön is volt ez a hely, melynek „vendége” volt Kazinczy Ferenc is. Emléktábla hirdeti, hogy Petőfi Sándor is megcsodálta falait. Igaz, hogy a várban „helyet szorítottak” egy ukrán nemzeti hősnak is, de hát így van ez, a nagyobbodó területtel növekszik a történelem is. Legalábbis elméletben. A város központja a 19. század városrendezési elképzeléseit tükrözi. A városháza impozáns épülete, a sétáló utca a Monarchia korának gazdasági gyarapodásáról árulkodik, s arról,

Munkács - városháza

hogy ennek a gyarapodásnak a város valamikori lakosai is tevékeny részesei voltak. A sétáló utcában Munkácsy emléktábla hirdeti, a mester családja is e tehetős réteghez tartozott. A Latorca folyó partján önkéntelenül is eszembe jutnak gyermekkorom hazai nagy nyári fürdősei a folyóban harminc-negyven kilométerrel lejjebb, az akkori csehszlovák oldalon. Tudtuk, hogy magyarok élnek a határ másik oldalán is, közeli rokonaink, s a határ szinte világok közötti választóvonalat jelentett. Ma, amikor ismét könnyebb a kapcsolattartás, kötelességünk egymást erősíteni a hitben, kitartásban, bízva Isten megtartó kegyelmében.

Este ezt teszik az árvaház gyermekei is, akik vacsora után színes műsorral kedveskednek nekünk.

(folytatjuk)

Csoma L

Petőfi szobra